

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Iwulski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Gonera

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa J. S.

przeciwko Uniwersytetowi Medycznemu w B.

o dopuszczenie do pracy i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 października 2011 r.,

zażalenia powoda na postanowienie zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 29 marca 2011 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od powoda na rzecz strony
pozwaney kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem w przedmiocie kosztów procesu zawartym w punkcie drugim wyroku z dnia 29 marca 2011 r., Sąd Apelacyjny zasądził od powoda J. S. na rzecz pozwanego Uniwersytetu Medycznego w B. kwotę 2.030 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

Uzasadniając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego, Sąd Apelacyjny wskazał, że powód określił wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji na kwotę 93.189 zł. Tak więc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (apelacja powoda od wyroku Sądu pierwszej instancji została oddalona w całości) za podstawę ustalenia wysokości kosztów zastępstwa procesowego

należnych stronie przeciwnej należało przyjąć wskazaną przez powoda wartość przedmiotu zaskarżenia apelacyjnego. Sąd drugiej instancji uznał też, że w sprawie nie zachodziły podstawy do odstąpienia od obciążenia powodami kosztami zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej, gdyż powód aktualnie znajduje się w lepszej niż przeciętna sytuacji finansowej.

Postanowienie to w części dotyczącej kwoty ponad 960 zł powód zaskarżył zażaleniem, w którym zarzucił naruszenie: 1) § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), wskutek zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą wbrew regule wynikającej z tego przepisu oraz 2) § 6 pkt 6 tego rozporządzenia, wskutek jego zastosowania przy ustaleniu podstawy obliczenia kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu zażalenia powód wywiódł w szczególności, że prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego oddalono jego powództwo w zakresie roszczeń o dopuszczenie do pracy i o zapłatę 10.000 zł tytułem wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy. Skoro roszczenia te zostały objęte jednym pozwem, zaś powód żądał od strony pozwanej zapłaty wynagrodzenia w kwocie 10.000 zł, to jedynie ta kwota powinna być podstawą zasądzenia kosztów postępowania należnych stronie przeciwnej. Z tej przyczyny bezzasadne było przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, jest równa wartości przedmiotu zaskarżenia i wynosi 93.189 zł. Powinien być zastosowany § 6 pkt 4 rozporządzenia, gdyż wynikająca z § 11 ust. 1 pkt 2 wysokość wynagrodzenia wynosiła 10.000 zł. Skarżący wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Apelacyjnego i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania celem zmiany zaskarżonego orzeczenia przez zastąpienie wymienionej w nim kwoty 2.030 zł kwotą 960 zł oraz o zasądzenie na rzecz powoda od strony pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o oddalenie zażalenia i o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne, gdyż wskazane w nim podstawy (naruszenie § 11 ust. 1 pkt 2 oraz § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.) nie są usprawiedliwione. Powód dochodził w sprawie dwóch roszczeń, z których pierwsze dotyczyło dopuszczenia do pracy u pozwanego (roszczenie majątkowe, niepieniężne) a drugie było roszczeniem pieniężnym o zapłatę kwoty 10.000 zł tytułem wynagrodzenia za gotowość do pracy. Wyrokiem Sądu pierwszej instancji powództwo zostało oddalone w całości. W apelacji od całości wyroku Sądu pierwszej instancji powód oznaczył wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 93.189 zł i od tej kwoty uiścił należną opłatę stosunkową w wysokości 4.660 zł. Już to potwierdza, że przedmiotem zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym było orzeczenie Sądu pierwszej instancji oddalające powództwo, zarówno w zakresie roszczenia o dopuszczenie do pracy, jak i w części obejmującej zapłatę kwoty 10.000 zł tytułem wynagrodzenia za czas gotowości do pracy. Wartość przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu odwoławczym podlegała więc ustaleniu w odniesieniu do każdego z dwóch dochodzonych pozewem roszczeń. W przypadku roszczenia o zapłatę wynagrodzenia wartość tę wyznaczała podana przez powoda kwota pieniężna w wysokości 10.000 zł (art. 19 § 1 k.p.c.). Natomiast w odniesieniu do roszczenia o dopuszczenie do pracy wartość tę zgodnie z art. 23¹ k.p.c. stanowiła suma wynagrodzenia za pracę przysługującego powodowi za okres jednego roku. Wartość tych roszczeń podlegała zliczeniu na podstawie art. 21 k.p.c.

Jako podstawę zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego przysługujących przeciwnikowi Sąd Apelacyjny wskazał § 12 ust. 3 w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 i 3 w związku z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. Powołanie § 6 pkt 6 rozporządzenia nastąpiło wskutek odesłania do tego przepisu zawartego w § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia. Również § 12 ust. 3 rozporządzenia jest przepisem odsyłającym (do § 11). W konsekwencji § 6 pkt 6 rozporządzenia samodzielnie nie stanowił podstawy prawnej orzeczenia i zarzut jego naruszenia nie może stanowić usprawiedliwionej podstawy zażalenia.

Ocena trafności zaskarżonego rozstrzygnięcia zależy od wykładni § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia i jego zastosowania.

Paragraf 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia nie został naruszony w sposób wskazany przez żalącego się, gdyż nietrafny jest pogląd, że podstawę zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego należało ustalić wyłącznie według wartości jednego z roszczeń (wynagrodzenia za gotowość do pracy). Wbrew wywodom żalącego się z literalnego brzmienia § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. nie wynika, że w sytuacji, gdy powód jednym pozwem dochodzi kilku roszczeń, z których jedno jest roszczeniem o wynagrodzenie, to podstawę obliczenia kosztów postępowania należnych stronie przeciwnej stanowi wyłącznie wysokość tego wynagrodzenia. Roszczenie w zakresie zapłaty wynagrodzenia za czas gotowości do pracy, dla potrzeb zasądzenia należnych kosztów zastępstwa procesowego za czynności radcy prawnego z tytułu prowadzenia sprawy, podlegało kwalifikacji bezpośrednio według § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, bowiem w tym zakresie był to spór o wynagrodzenie za pracę lub odszkodowanie inne niż wymienione w pkt 4.

Oczywiście nietrafne było wskazanie przez Sąd Apelacyjny § 11 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia jako podstawy prawnej orzeczenia o kosztach, gdyż przepis ten dotyczy roszczeń niemajątkowych, a takiego charakteru nie miało żadne z roszczeń dochodzonych w sprawie. W szczególności według tego przepisu nie mogło być kwalifikowane roszczenie o dopuszczenie do pracy, które - co wyżej wywiedziono - ma charakter majątkowy. Błędnie więc powód uważa, że oddalenie apelacji co do oddalenia powództwa w zakresie tego roszczenia powinno prowadzić do zastosowania stawki minimalnego wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 60 zł wynikającej z § 11 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia. W § 11 ust. 1 rozporządzenia wśród spraw z zakresu prawa pracy nie wymieniono spraw o dopuszczenie do pracy. Jest to bez wątpienia roszczenie o charakterze majątkowym (art. 23¹ k.p.c.), nie jest roszczeniem z wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, a ponadto może być realizowane jedynie w czasie trwania stosunku pracy (nie dotyczy nawiązania, czy rozwiązania lub ustania stosunku pracy). Z tej przyczyny nie można go zakwalifikować jako sprawy o roszczenia wymienione w § 11 ust. 1 pkt 3-5 rozporządzenia. Roszczenie o dopuszczenie do pracy można kwalifikować do

kategorii spraw objętych § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia lub spraw wymienionych w § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, w zależności od oceny, które z nich są sprawami o `najbardziej zbliżonym rodzaju@ (§ 5 rozporządzenia). Ocena w tym zakresie wykraczałaby jednak poza powołane zarzuty naruszenia prawa procesowego, którymi z mocy art. 378 § 1 w związku z art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. Sąd Najwyższy w postępowaniu zażaleniowym jest związany (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2009 r., I PZ 17/09, OSNP 2011 nr 15-16, poz. 207).

Zarzuty naruszenia § 6 pkt 6 oraz § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sposób wskazany w zażaleniu okazały się więc nieuzasadnione. W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy oddalił zażalenie powoda na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. i orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.